

Варіації на тему української народної пісні „Ой за гаєм, гаєм”

Пісня „Ой за гаєм, гаєм” належить до жанру родинно-побутової лірики, де передаються усі перипетії відносин між хлопцем і дівчиною. Вони говорять про те, що їх хвилює, викликає радість чи смуток.

П'єса жвава, темпераментна, жартівлива, вимагає від виконавців відповідного; веселого настрою.

Широка динамічна шкала, різнобарв'я штрихів, використання пасажної техніки, гра подвійними нотами та акордами – все це вимагає від кожного ансамбліста попереднього індивідуального відпрацювання всіх технічних складнощів.

Особливо, необхідно звернути увагу на швидкий перехід від штриха *pizz.* до гри медіатором, щоб не було зайвої паузи, при цьому необхідно зіграти темпераментне крещендо.

Значну роль у п'єсі відіграють акценти, які додають ритмічній пульсації характерних рис.

Подвійні ноти важливо виконувати компактно, з одночасним звучанням обох струн, в акордах необхідно використовувати арпеджіо, слідкуючи за тим, щоб медіатор залишався в струнах якомога глибше.

Потрібно праву руку рухати рівно, щоб медіатор знаходився в струнах з однаковою глибиною, тоді весь акорд прозвучить яскраво і буде добре чути мелодійний голос, що звучить на струні „мі”.

Ще одна складність в п'єсі : це глісандо наприкінці твору. Необхідно, одразу ж, після першої долі, поступово вести ліву руку вздовж грифу, добре притискаючи пальці до струн, а правою рукою, в цей час густо тремолувати і грати велике крещендо до першої долі наступного такту. Тремоло ні в якому разі не зупиняти, щоб не було звукового „провалу”.

При виконанні твору необхідно уважно слухати партію фортепіано, в якій акумулюється вся ритмічна основа.

Коли в партії фортепіано звучить тема, а ансамбль, в цей час, виконує акомпануючу функцію, може виникнути прискорення вісімок. Якщо ж всі шістнадцяті ноти в темі будуть добре вислуховуватись, то ритмічна структура не порушиться.

Важливим фактором в успішності звучання п'єси, звичайно, є міра. Міра в динаміці, акцентах, та в швидкості арпеджування акордів, тобто слуховий контроль повинен бути на першому місці у всіх учасників ансамблю.

"Ой, за гаєм, гаєм"

Л. Матвійчук

Andante sostenuto

Кобза I

Кобза II

Фортепіано

9 Allegro non troppo

1 4 3

Allegro non troppo

mf

17

mf

f

1 2 2

mp

33

pizz.

mf pizz.

mf

mp

3

40

40

47

47

55

55

f

mf

mf

62

67

68

73

74

79

81

p *A*

88

f

95

f

101

f subito p

f subito p

107

cresc.

cresc.

111

ff

ff

Glissando

Glissando

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ім. П.І.Чайковського**

МАТВІЙЧУК Л.Д.

**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНСАМБЛЕВОГО
ВИКОНАВСТВА**

Київ – 2008 р.

Методичні основи ансамблевого виконавства (Л.Д. Матвійчук, – навчально-методичний посібник. – Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського, 2008, тираж 300 пр. стор. 96.

Гриф надано Міністерством культури і туризму України за № 410 (8-4) 18-08 від 11.04.2008.

В посібнику оптимально висвітлено основне коло питань, стосовно методичних основ домрово-кобзового ансамблевого виконавства.

До посібника увійшли твори українських композиторів в аранжуванні для ансамблю та оригінальні твори, написані Л. Матвійчук для ансамбля домристів-кобзистів.

В коментарях до кожної п'єси розкрито методику роботи над опануванням технічними та виконавськими навичками, які властиві ансамблевому музикуванню.

Рекомендованим п'єсам притаманні багата мелодика з яскравим тембровим колоритом, емоційно образна змістовність, розмаїття технічних прийомів і виразних виконавських засобів.

Для вищих музичних навчальних закладів – культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації.

Рецензенти

Остапенко Д.І. – народний артист України, заслужений діяч мистецтв України.

Орлова Д.П. – заслужений діяч мистецтв України, професор Одеської державної музичної академії ім. А.В. Нежданової.

Андрійчук П.О. – заслужений працівник культури, професор Київського університету культури і мистецтв.

Редактор Н. Смольська

Комп'ютерна верстка А. Ковбас

Підготовлено до тиражування методичним кабінетом навчальних закладів мистецтв виконавського органу Київської міської державної адміністрації.

Відповідальна за випуск Баклан І.В.

Зміст

1. Вступ	3
2. Особливості та принципи перекладання музичних творів для ансамблю домрово-кобзового складу	4
3. Функції керівника ансамблю	7
4. Функції ансамблістів	8
5. Українська народна пісня „Налетіли журавлі”. Обробка А. Бойко. Редагування Н. Безенкової	10
6. Я. Орлов. Терновацька полька. Аранжування Л. Матвійчук	16
7. Українські візерунки. Обробка Л. Матвійчук	20
8. І. Шамо. Дніпровський вальс. Аранжування Л. Матвійчук	32
9. К. Мясков. Півні. Редакція Л. Матвійчук	44
10. Л. Матвійчук. Роздум	50
11. Українська народна пісня „По садочку ходжу”. Обробка Л. Матвійчук	54
12. В. Суховерхий. Українська народна пісня „В кінці греблі шумлять верби” та полька. Аранжування Л. Матвійчук	62
13. В. Філіпенко „До тебе”. Аранжування Л. Матвійчук	70
14. Л. Матвійчук. Варіації на тему української народної пісні „Ой, за гаєм, гаєм”	82
15. Л. Матвійчук. Варіації на тему російської народної пісні „Суботей”	89